

แบบনื้อและวิชาเรียนที่บังสือ

น.ร.ว. ศึกษาธิค์ ปราโมช (แฟล), ถนนชนัน ลีวิงสตัน นางนวล, เมืองโดย จังหวัด นาก
(กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมแพค, ๒๕๑๖), ๑๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้ เผด็จจากเรื่อง **Jonathan Livingston Seagull** ของ **Richard Bach** เป็นหนังสือประเกณิยายน้ำที่ขายได้เล่มหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ขณะเดียวกันก็มีคุณค่าในทางปรัชญาของการดำเนินชีวิต เมื่อมีผู้แปลออกภาษาไทย ย่อพูดว่ายให้ค้นเป็นจำนวนไม่น้อยได้มีโอกาสอ่านมากขึ้น เราจึงขออินกีต้อนรับ

ถึงแม้ว่าหนังสือถังกล่าวจะเป็นเรื่องของนักบินน้ำใจล้วน ๆ แต่โดยเหตุที่ภาคผู้เรียนเป็นนักบินผู้มีความรู้ในด้านการบินเป็นอย่างดี จึงทำให้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับบทเรียนต่าง ๆ ใน การฝึกบินของ จันทร์ ได้อย่างเป็นจริงเป็นจังและน่าทึ่นทั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนเพิ่มความเร็ว ในการทํานุมปึก ณ ระดับต่าง ๆ และในการทําร่อง ขณะเดียวกันนากก็แห่งปรัชญาเข้าไว้ในสมองนักบินทั้งนั้นได้ไม่น้อย เช่น การใช้หลักที่เทียบได้กับอิทธิบาท หรือ การแสดงหัวบัญญาด้วยการเรียนรู้ ในที่สุดจันทร์นักบินผู้ต้องการรู้แจ้งเห็นจริงด้วยการเรียนบิน ก็ทดลองพันไปจากโลกได้สำเร็จ ปรัชญาเหล่านี้มีส่วนคล้ายคลึงกับของพุทธศาสนามาก การที่หม่อมราชวงศ์ศึกษาธิค์ ปราโมช ผู้ทรงคุณวุฒิผู้หนึ่งในด้านนี้ได้จัดแปลง พร้อมทั้งได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ในคำนำและตอนจบ จึงทำให้ผู้อ่านได้หันความเพลิดเพลินในด้านที่เป็นนิยาย และได้สาระของปรัชญาชี้ชี้เทียบกันได้กับพุทธศาสนา

ผู้วิจารณ์ มีความเห็นว่า หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนิสิตนักศึกษาไทย เพราะการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยแท้ที่แล้วมา ส่วนใหญ่มักจะมุ่งไปในด้านการผลิตคนออกไปรับราชการตามกระทรวงที่รองทบวงกรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของประเทศในระยะแรก ๆ จึงสนใจที่จะให้บุคคลเหล่านี้ออกไปเป็นนักปฏิบัติการ มากกว่าที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ในทางวิชาการ การศึกษาในทางปรัชญา ซึ่งจะปลูกฝังให้ค้นให้บัญญา

หรือใช้ความคิดจึงไม่มีการสนใจ ผู้ส่งเหล่านี้ทำให้คนไทยส่วนมากมุ่งเรียนเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร และนำไปใช้ทำงานหรือปรับงาน การเรียนจึงเป็นเพียงวิธีการ ไม่ใช่เบ้าหมาย คือเป็นบันไดที่จะไต่เต้าไปสู่ความก้าวหน้าในอาชีพแต่เพียงอย่างเดียว

ในอีกด้านหนึ่งของชีวิต มนุษย์เราแน่นับว่าเป็นสัตว์ผู้ประเสริฐ มีสมอง มีความคิด มีศักดิ์ปัญญาเหนือสัตว์อื่นใด สิงคังกส่วนนี้ มนุษย์สามารถได้จากการเรียนรู้ จึงมีคนบางจำพวกถือเอาการแสวงหาความรู้หรือความจริง เป็นเบ้าหมายปลายทาง เช่น พระพุทธเจ้า นักประชัญญา และบัญญัชานหรือนักศึกษาตามความหมายอันแท้จริง นักในหังสือเรียนนี้เป็นตัวอย่างที่ดี ของผู้มุ่งเรียนเพื่อรู้ จึงนับว่า หนังสือถักถ่องใจซึ่งให้แก่ศิคนักศึกษาไทยได้เห็นคุณค่าของ การเรียนเพื่อความรู้ขึ้นมาบ้าง เพราะสิ่งนี้จะช่วยให้เข้าเหล่านั้นเป็นคนผู้ประเสริฐ เป็นนักคิดที่มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ และการพัฒนา ยังจะก่อให้เกิดคุณย์ต่อต้านการมุ่งศึกษาเพื่อ เยาไปทำงานซึ่งผลคนออกไปเป็นนักปฏิบัติคิการแบบหุ่นยนต์ และเป็นผู้รับใช้ที่ดีของระบบ ที่มีอยู่ ทั้งเข่นที่มือญี่เกลื่อนกลาดในราชการไทยนี้ฯบัน

จากนั้น ถึงจะสัต้น นางนวล จึงเป็นหนังสือที่ดีเล่มหนึ่ง ที่เป็นทั้งเรื่องอ่านเล่น และเป็นเรื่องทางวิชาการ ผู้อ่านบางคนถึงกับประวิตร ใจจะนับนันเห็นจะเป็นการนิท กถั้งชาติมาเกิด สำหรับผู้วิจารณ์มีความเห็นว่า หนังสือเล่มนี้ควรใช้เมื่อหนังสืออ่านประกอบ ในวิชาไว้ชู โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับปรัชญาของการศึกษาหรือปรัชญาแห่งความรู้ และในวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาวิจัยอันเป็นวิชาเกี่ยวกับการแสวงหาความจริง จึงควรใช้สอนใน มหาวิทยาลัยต่าง ๆ

พินพันธุ์ นาภะตะ

คณะรัฐประศาสนศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์